

به نام خداوند یکتا

موضوع: **تلفیق** کتاب شایستگی فنی پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی با کتب شایستگی **غیرفنی** (مدیریت تولید، کارگاه نوآوری و کارآفرینی، کاربرد فناوری های نوین، اخلاق حرفه ای و الزامات محیط کار)

گردآورنده و هنرآموز: راضیه ایرندگانی

استان: سیستان و بلوچستان، شهرستان خاش، هنرستان فنی و حرفه ای مرضیه(س).

رشته ی تربیت کودک.

شاخه ی تحصیلی فنی و حرفه ای

رشته های تحصیلی در مقطع متوسطه ی دوم فنی حرفه ای هنرستان ها به ۴ گروه تقسیم بندی میشوند که شامل ۴۲ رشته است که تربیت کودک که یک رشته در شاخه ی فنی حرفه ای است و در گروه خدمات قرار دارد.

اهداف دوره شاخه تحصیلی فنی و حرفه ای:

۱. بالا بردن سطح فرهنگ
۲. ترویج و تقویت فرهنگ کار
۳. تربیت نیروی انسانی متخصص
۴. مهارت مبتنی بر چارچوب صلاحیت حرفه ای
۵. فراهم نمودن شرایط هدایت و راهنمایی شغلی – تحصیلی هنرجویان

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

رشته های فنی حرفه ای

اهمیت و ضرورت گروه خدمات و بازرگانی

حوزه خدمات و بازرگانی چه از لحاظ تولید در آمد و چه از لحاظ تولید شغل از اهمیت ویژه ای در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه برخوردار است.

گروه خدمات در اشتغال زایی و تولید ثروت سهم قابل ملاحظه ای دارد.

برنامه درسی ملی ایران گروه خدمات:

برنامه درسی ملی ایران و الزامات اجرایی :

برنامه درسی ملی یکی از زیر نظام های موثر در تحقق سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و در چارچوب مفاهیم و راهکار های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مستلزم اتخاذ الزامات کار آمد و اثربخش فراهم آوردن شرایط، امکانات ،منابع ،و زیر ساخت های فنی و تخصصی است.

اهداف در برنامه درسی ملی در چهار سطح هدف تدوین شده:

۱. هدف نهایی

۲. اهداف کلی

۳. اهداف جزئی

۴. اهداف تفصیلی

اهداف تفصیلی دوره های تحصیلی برای دستیابی برنامه ریزان و تولیدکنندگان محتوای و درسی و تربیتی تدوین شده که در برنامه درسی ملی در ۴ عرصه (۱) رابطه با خود (۲) ارتباط با خدا (۳) ارتباط خلق خدا (۴) ارتباط با خلقت و حضور ۵ عنصر (تفکر، ایمان، عمل و علم و اخلاق) صورت گرفته است.

در تعیین اهداف تاکید بر این است که نظام تعلیم و تربیت اسلامی ما باید به دنبال تربیت انسانی باشد که اهل فکر و اندیشه، ایمان و باور محکم، علم و دانش و بصیرت، عمل صالح و شایسته و اهل اخلاق و رفتار نیکو و دارای فضایل انسانی باشند و در عرصه های گوناگون زندگی بر طبق معیارهای درست عمل کنند. یعنی در برابر خدا چنان عمل کنند که خدا می پسندد. با خود چنان رفتار کنند که خدا دوست دارد، با خلق چنان عمل کنند که خدا فرموده است و با عالم خلقت چنان تعامل کنند که خدا فرمان داده است.

رشته ی تربیت کودک

سالهای پیش از دبستان مرحله ی کل گیری شخصیت کودک است کودکان این سالها را با کنجکاوی و توجه نسبت به خود، اطرافیان و دنیای اطرافشان سپری می کنند. در این سالهای طلایی اگر محیط آموزش غنی باشد استعداد کودک شکوفا می شود. و پرورش می یابد و کودکان می توانند از حداکثر توانایی های خود بهره مند شوند. کودک امروز نوجوان فرداست. پس کودکان سازنده ی آینده کشور هستند. زمانی که کودک و نیازهایشان را بشناسیم با آگاهی و دانش مسیری هموار را برایشان آماده کنیم.

خوشبختانه نظام آموزشی کشور بدان توجه داشته و با اهمیت دادن به دوره های پیش از دبستانو توجه به تربیت مربیان دلسوز و آگاه در رشته ی تربیت کودک (فنی و حرفه ای) در این مسیر گام برداشته و تلاش می کند.

هدف رشته ی تربیت کودک چیست؟

تربیت نیروی انسانی متعهد و متخصص برای مراقبت، پرورش و آموزش کودکان پیش از دبستان است.

وقتی تربیت و تامین نیروی انسانی کارآمد را داریم که افراد بتوانند کودکان را بر پایه ی اصول علمی و عملی مراقبت نمود و جهت حفظ و ارتقا سطح سلامت جسمی و روانی که منظور همان ابعاد رشد است را عمل کنیم.

رشد کودکان قبل و بعد از تولد در ابعاد مختلف جسمانی روانی شامل: 1- بعد جسمانی، حرکتی 2- بعد عاطفی 3- بعد اجتماعی 4- بعد شناختی 5- بعد کلامی 6- خلاقیت.

این ابعاد با یکدیگر از تباط متقابل دارند و باید کنار هم رشد کنند تا کودک به رشد همه جانبه و خوبی برسد.

اهمیت و ضرورت رشته ی تربیت کودک:

دوره ی سنی پیش از دبستان از تولد تا ۶ سالگی اول زندگی است. توجه به رشد و یادگیری کودکان در این سالهای حساس به دلایل اهمیت دارد:

۱. سرعت رشد در همه ی ابعاد در ۶ سال اول زندگی نسبت به سالهای دیگر بیشتر است. یادگیری در این سالها حساس، سریع تر، آسانتر، عمیق تر صورت می گیرد.
۲. توجه به وجود نا برابری اقتصادی و اجتماعی، کودکان خانواده های محروم نیاز به محیطی دارند که محرومیتها را تاحدی جبران کند.
۳. اشتغال زایی مادران، که ایجاد محیط های مناسب برای رشد و یادگیری ضروری است.
۴. کودکان برخوردار از آموزش پیش از دبستان، توانمندی شناختی، رفتاری، بیشتری نسبت به کودکان دیگر در مقطع ابتدایی دارد.

۵. بسیاری از مشکلات کودکان در جنبه های مختلف رشد، در سالهای اولیه کودکی با مداخله ی موثر و به موقع برطرف میگردند. و این در صورتی است که کودکان از آموزش های پیش از دبستان برخوردار شوند.

۶. آموزش پیش از دبستان اگر توسط مربی آموزش دیده انجام شود، شوق یادگیری، نگرش مثبت و پذیرش کودک را نسبت به محیط مدرسه افزایش می دهد. در نتیجه ترک تحصیلی کمتر می شود.

۷. والدین در ارتباط با نیازهای رشد کودکان، شناخت کافی ندارند. در مراکز پیش از دبستان، آموزش خانواده در کنار آموزش کودکان به والدین در یادگیری شیوه های مناسب فرزند پروری کمک می کند.

ویژگی ها و توانایی های هنرجویان رشته ی تربیت کودک:

۱. توانایی شناختی: برخورداری از قدرت حافظه ، استدلال ، تفکر خلاق.
۲. توانایی جسمی و حرکتی: انجام کارهای ظریف با دست ، کنترل حرکات ، عکس العمل های مناسب زمانی ، سرعت عمل و داشتن سلامت جسمانی
۳. توانایی اجتماعی- عاطفی: برقراری ارتباط موثر با کودک و والدین کودک ، خود کنترلی ، همدلی و مشارکت ، مهربانی و اجتماعی بودن.
۴. توانایی حسی : توانایی دیداری ، شنیداری ، گفتاری مناسب
۵. ویژگی های شخصیتی: داشتن روحیه ی شاد و سرزنده ، روحیه ی هنری ، علاقه به کودک و آموزش او ، مسئولیت پذیری ، وجدان کاری ، صبوری و متانت.

شایستگی محور در نظام آموزشی جدید فنی و حرفه ای

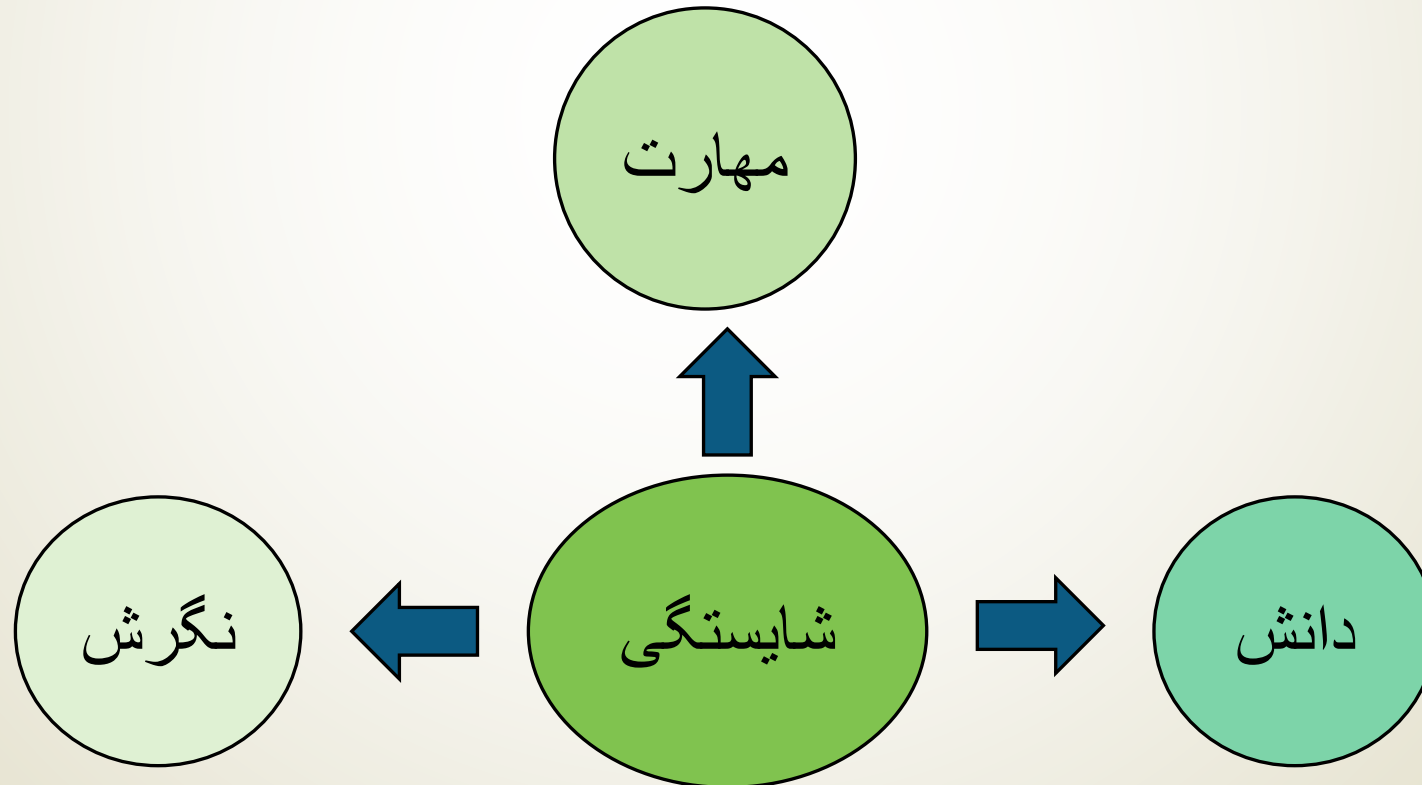
پس از اینکه سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی ابلاغ شد، در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تحولات اساسی را ایجاد کردند. این تحولات بر این اساس بود که رویکردهای آموزشی را بر اساس آموزش مبتنی بر شایستگی قرار داده شد و به تبع آن رویکردهای ارزشیابی نیز بر اساس ارزشیابی مبتنی بر شایستگی تغییر کرد. این تغییرات، تحولات اساسی در آموزش‌های فنی و حرفه ای در هنرستان ایجاد کرد.

برای هر کدام از این ابعاد در رشته ی تربیت کودک کتبی تالیف شده است . که در سه پایه ی دهم، یازدهم ،دوازدهم قرار دارند .

در کنار این کتابهای شایستگی فنی ، کتابهای شایستگی غیر فنی هم در نظر گرفته شده است.

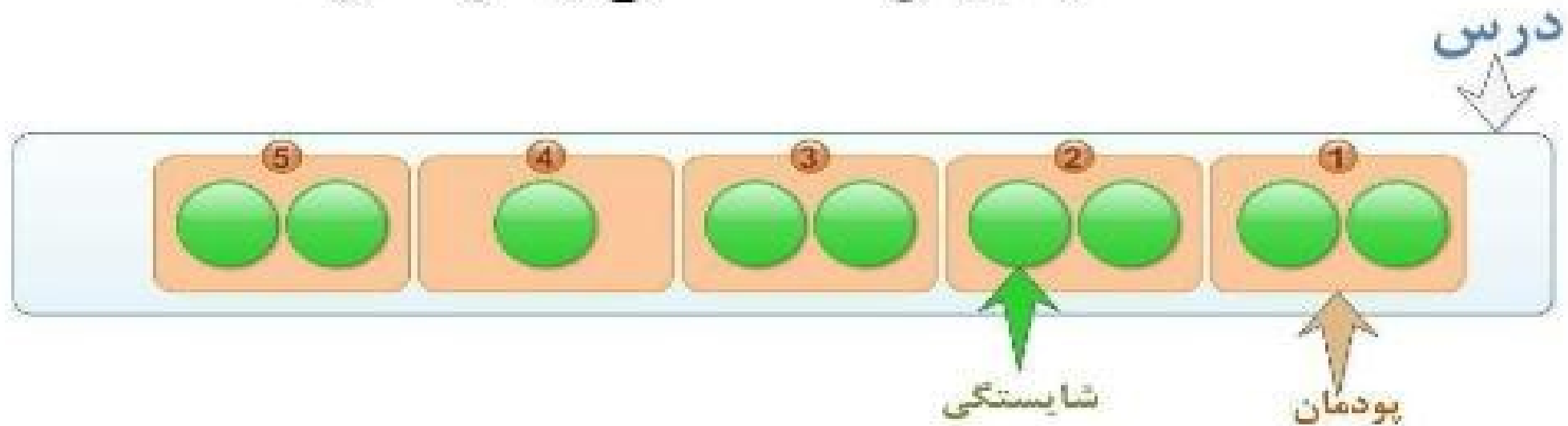
منظور و تعریفی از شایستگی در نظام آموزشی جدید

انجام دادن درست کار در زمان درست کار با روش درست در موقعیت پیچیده با استفاده از ترکیب درست دانش، مهارت، نگرش، و با ابزار، تجهیزات، شرایط اجرا، مواد و استانداردها.

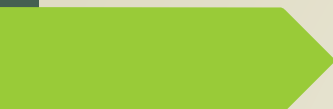
ساختار دروس و ویژگی های کتاب های جدید

ساختار دروس شاخه فنی و حرفه ای

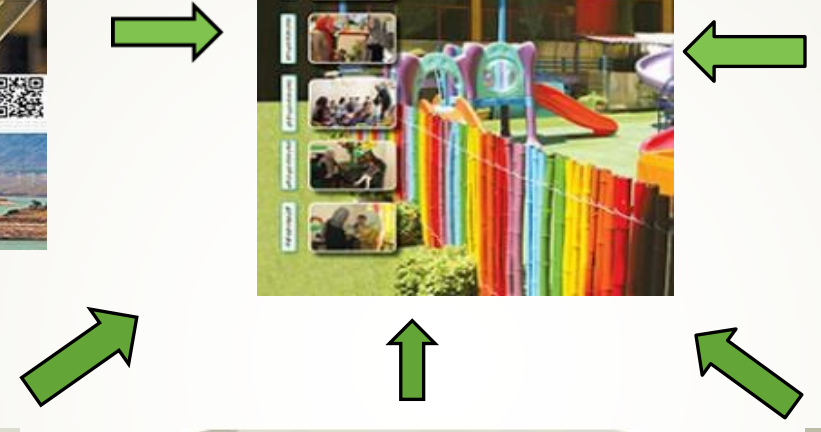
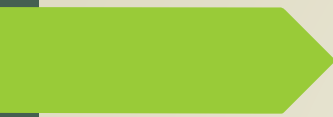

- هر درس شایستگی فنی و غیر فنی شامل ۵ پودمان است که هر پودمان نیز شامل ۱ یا ۲ شایستگی (واحد یادگیری) می باشد.
- ساماندهی محتوای کتاب درسی با توجه به نوع رشته می تواند بصورت پودمانی یا مبتنی بر پروژه (ترکیب پودمان یا شایستگی) صورت پذیرد.

- قرار دادن شایستگی‌های غیر فنی در تلفیق با شایستگی‌های فنی مورد توجه قرار گرفت ،
- آموزش‌ها را بر اساس تعریفی که از شایستگی ارائه می‌شود - یعنی توانایی انجام آن کار بر اساس استاندارد که از در هم تنیدگی دانش، مهارت و نگرش همراه با تجربه حاصل می‌شود- در نظر گرفتیم. در این آموزش‌ها در دو بخش این شایستگی‌ها به صورت تلفیقی و مستقل از هم احصاء می‌شود. یک سری از این شایستگی‌ها فنی هستند که برگرفته از وظایف و مراحل کاری است که در دنیای کار وجود دارد و یک سری از شایستگی‌ها با عنوان شایستگی‌های غیر فنی است؛ مانند دروس الزامات محیط کار، مدیریت تولید، کاربرد فناوری‌های نوین، کارگاه نوآوری و کار آفرینی و اخلاق حرفه ای شامل پودمان هایی مثل: ارتباطات، فناوری، ایمنی و بهداشت محیط کار و یا ابعادی که در اخلاق حرفه‌ای مثل مسئولیت پذیری، امانت داری، بهره‌وری و غیره مطرح می‌شود.
- هدف ما از این تلفیق این بود که هر دوی اینها در محیط‌های کار متناسب با موقعیت‌های یادگیری و یاددهی ساخت یافته وجود دارد و در واقع متناسب با محیط کار واقعی هنرجوهاست.

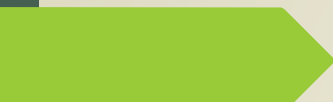
احراز شایستگی‌های غیر فنی به عنوان پیش شرط لحاظ می‌شود، یعنی اگر هنرجویی حین کار ایمنی را رعایت نکرد، حتی اگر شایستگی‌های فنی را نیز به دست آورده باشد، آن هنرجو را شایسته اعلام نکنیم. به دنبال این هستیم که میزان تحقق شایستگی‌های غیر فنی به صورت در هم تنیده در برنامه‌ها دنبال کنیم.

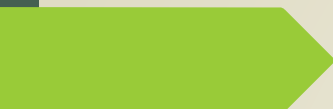
پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی

کودک انسان همانند گل است. همان گونه که گل برای سالم و بانشاط بودن نیاز به مراقبت و رسیدگی دارد، کودک انسان نیز برای سالم و بانشاط بودن به محیطی غنی و ارضاکنده نیاز دارد. اما انسان علاوه بر رفع نیازهای فیزیولوژیک و زیستی، لازم است به نیازهای روانی و ارتباطات اجتماعی او هم توجه شود. تربیت توأم با مسئولیت‌پذیری و حساسیت بین والدین، مربیان، و سایر بزرگسالان که با کودک پیوند عاطفی برقرار می‌کنند، اساس و شالوده آموزش اجتماعی کودک است. مسئولیت‌پذیری والدین، مربیان و سایر بزرگسالان در این زمینه و پاسخ دهید آنها در برابر کودکان و توجه به آنها جزء لاینفک تربیت است.

از طرف دیگر، نیاز به تربیت، یک امر ضروری برای کودک است و اصولاً تربیت برای رشد سالم و پیشرفت روانی کودک لازم است و جزئی از مراحل یادگیری او به شمار می آید. کودک، کسانی را الگوی خود قرار می دهد و از آنها حرف شنوی دارد که برای او مظهر عشق و محبت باشند. والدین و مربیان که تمام محبت خود را نثار فرزندانشان می کنند، می توانند با استفاده از این محبت، او را تربیت کنند و آموزش دهند. کودک با الگوبرداری از فردی که به او علاقه زیادی دارد و تقلید از او، بسیاری از مفاهیم، قوانین و مقررات مورد نیاز برای **زندگی اجتماعی** خود را فرا می گیرد. وظیفه ما تثبیت تربیت در کودکان است تا بدین وسیله به آنان کمک شود تا حس درست و نادرست را پیدا کنند و به این ترتیب، **رفتاری اجتماعی** پیدا کنند.

در این راستا، کتاب پرورش مهارت های ارتباطی و مشارکتی، یکی از شش درس کارگاهی تخصصی این رشته، با ۸ واحد نظری و عملی تهیه شده است. هدف اصلی این کتاب آشنا کردن هنرجویان با روش های برقراری ارتباط و مشارکت با کودک، مدیر، کارکنان، والدین و کنترل ورود و خروج کودک در مراکز پیش از دبستان و ارائه فعالیت هایی در این راستا است. بر همین اساس مطالب این کتاب، ضمن ارائه فعالیت های مختلف و بیان یافته های علمی و تحقیقی و ضرورت ها، کمک می کند تا علاوه بر شناخت اهمیت و ضرورت ارتباط و مشارکت با مردم در مرکز پیش از دبستان، برنامه آموزشی در این زمینه، گام به گام از طریق فعالیت های مختلف تهیه، اجرا و ارزشیابی گردد.

پودمان های این کتاب درسی علی رغم گوناگون بودن، در یک نگاه کلی با هم در ارتباط هستند. قبل از توجه به نکات پیشنهادی، به منظور نهادینه شدن آنها لازم است، یادگیری مداوم، مسئولیت پذیری، روحیه ایثارگری، وجدان کاری، همکاری و مشارکت، صرفه جویی، توجه به محیط زیست، پاسداری از ارزش های مذهبی و اخلاقی، حفظ آداب و رسوم و سنت ها، احترام به قانون و غیره، در طول آموزش باید سرلوحه کار قرار گیرد.

برای این که بتوانید تدریس موفق و مؤثرتری داشته باشید، به نکات زیر توجه کنید:

۱. ابتدا پودمان های کتاب را به طور خلاصه و با استفاده از نمودار زیر به هنرجویان خود معرفی کنید.

۲. با استفاده از تجربیات تدریس خود و هنرجویانتان در زمینه کتاب های پایه دهم، انواع فعالیت ها (گفت و گو کنید، تمرین کنید، بروشور درست کنید،...) و نحوه انجام صحیح آنها را توضیح دهید.

۳. با نمایش نمودار های مربوط در ابتدای هر پودمان، آن را خلاصه معرفی کنید.

۴. پیوستگی پودمان ها با هم را برای هنرجویان توضیح دهید.

۵. بر انجام گروه بندی در کلاس با توجه به اصول آن و جلب مشارکت هنرجویان در فعالیت های گروهی تأکید کنید.

۶. از فیلم های آموزشی بر حسب موضوع استفاده کنید.

۷. بر استفاده از کتاب همراه هنرجو در تمرینات مرتبط تأکید کنید.

۸. نحوه ارزشیابی از هر پودمان را شرح دهید.

نمونه ی از اهداف تفصیلی پودمان 4 کتاب پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی

عناصر	عرصه	رابطه با خویشان	رابطه با خدا	رابطه با خلق خدا (سایر انسان ها)	رابطه با خلقت
تعقل	کشف توانایی های خلاق خویش در پرورش مهارت های ارتباطی	توجه به دستورهای الهی در جهت برقراری ارتباط سالم	تفکر در حل خلاقانهٔ مسائل ارتباطی و مشارکتی کودکان	تدبر در ایمنی و بهداشت محیط آموزشی	
ایمان و باور	پذیرش خودباوری در پرورش مهارت های ارتباطی	پذیرش اخلاق اسلامی در پرورش مهارت های ارتباطی	علاقه به آموزش پرورش مهارت های ارتباطی	مسئولیت پذیری در حفظ منابع طبیعی برای پرورش مهارت های ارتباطی	
علم	افزایش شناخت خویش از ضرورت و اهمیت پرورش مهارت های ارتباطی	شناخت اخلاق اسلامی در پرورش مهارت های ارتباطی	شناخت اهمیت خودباوری کودکان برای پرورش مهارت های ارتباطی	شناخت روش های آموزش حفظ محیط زیست در جهت ایجاد مهارت های ارتباطی	
عمل	افزایش مسئولیت پذیری خود در پرورش مهارت های ارتباطی	به کارگیری اخلاق اسلامی در پرورش مهارت های ارتباطی	حضور با نشاط در فعالیت های آموزش مهارت های ارتباطی	پیشگیری از صدمات زیست محیطی در آموزش های مهارت های ارتباطی	
اخلاق	ارتقای پایبندی خویش به نظارت بر پرورش مهارت های ارتباطی	پرورش عواطف معنوی در آموزش مهارت های ارتباطی	برخورداری از روحیهٔ تعاون و همکاری بادیگران در پرورش مهارت های ارتباطی	تعهد به اجرای قوانین مهارت های ارتباطی	

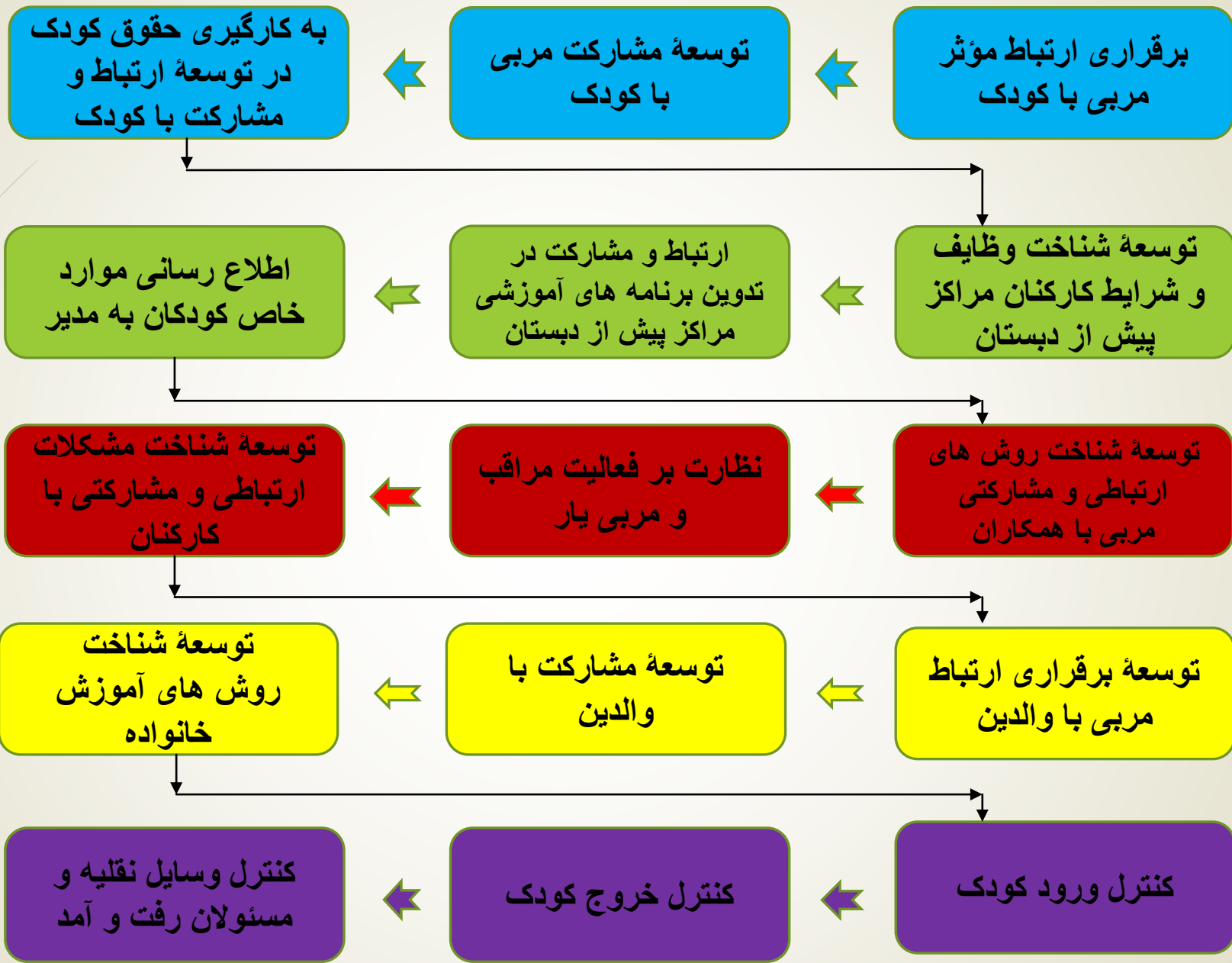
سازمان دهی محتوا

درس پرورش مهارت های ارتباطی و مشارکتی در سال یازدهم در قالب پنج پودمان مستقل از یکدیگر به صورت خطی ارائه می شود. سازمان دهی تکالیف به صورت خطی است و مراحل کاری به صورت ارائه دانش در قالب تکالیف یادگیری ساخت یافته و مهارت بعد از آن به صورت تمرین عملی در حیطه وسعت محتوا به ترتیب آورده می شود. شایستگی های غیرفنی، زیست محیطی، ایمنی و نگرشی به صورت تلفیقی در دانش و مهارت ارائه می شود

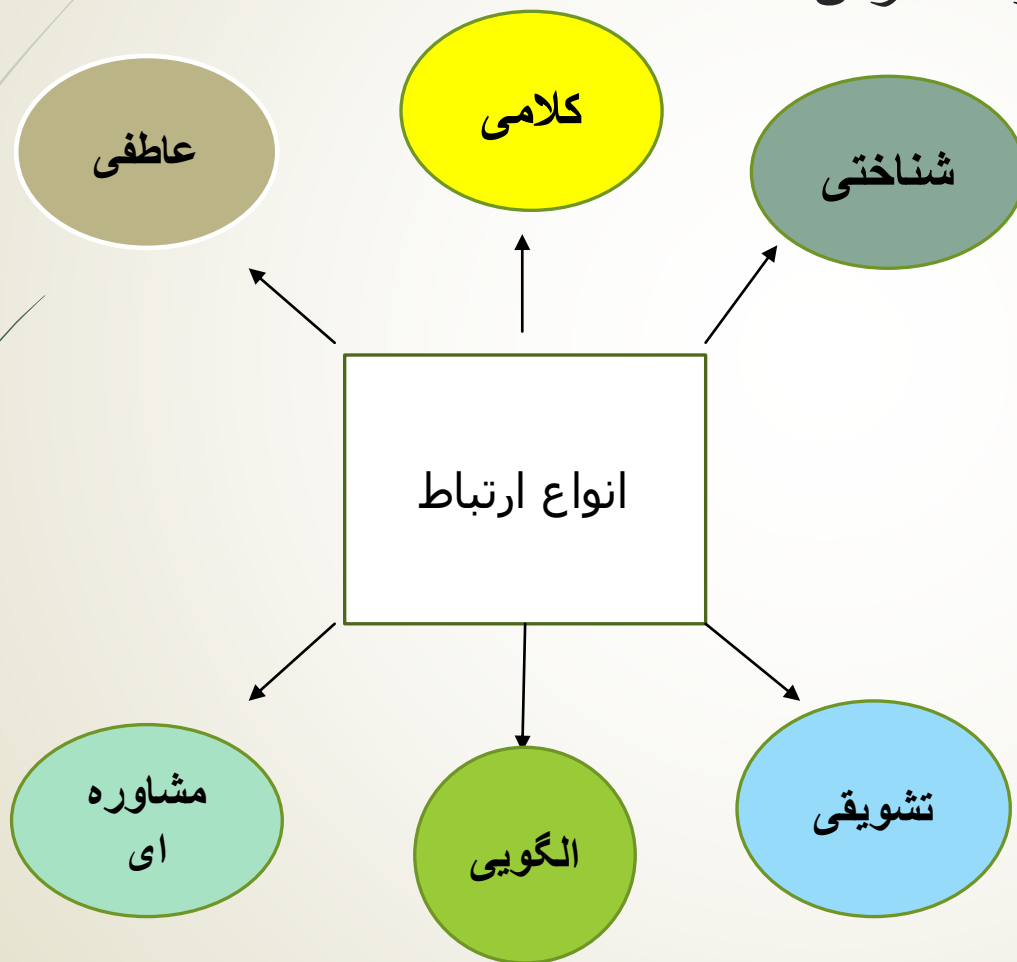
درس پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی شامل 5 پودمان و هر پودمان شامل چند مرحله است.

- توسعه ارتباط و مشارکت مربی با کودک
- توسعه ارتباط و مشارکت مربی با مدیر
- توسعه ارتباط و مشارکت مربی با کارکنان
- توسعه ارتباط و مشارکت مربی با والدین
- کنترل ورود و خروج کودکان

انواع ارتباط:

مربیان و هنرآموزان باید شش نوع ارتباط را در نظر داشته باشند و بکوشند این ارتباط را با هنرجویان برقرار کنند و آنها را گسترش دهند

مهارتهای اساسی ارتباط:

۱. مهارت پذیرش بی قید و شرط
۲. شنودین (هنر خوب گوش کردن)
۳. سخن گفتن (هنر سخن نیکو)
۴. مهارت دیدن (هنر نگاه کردن)

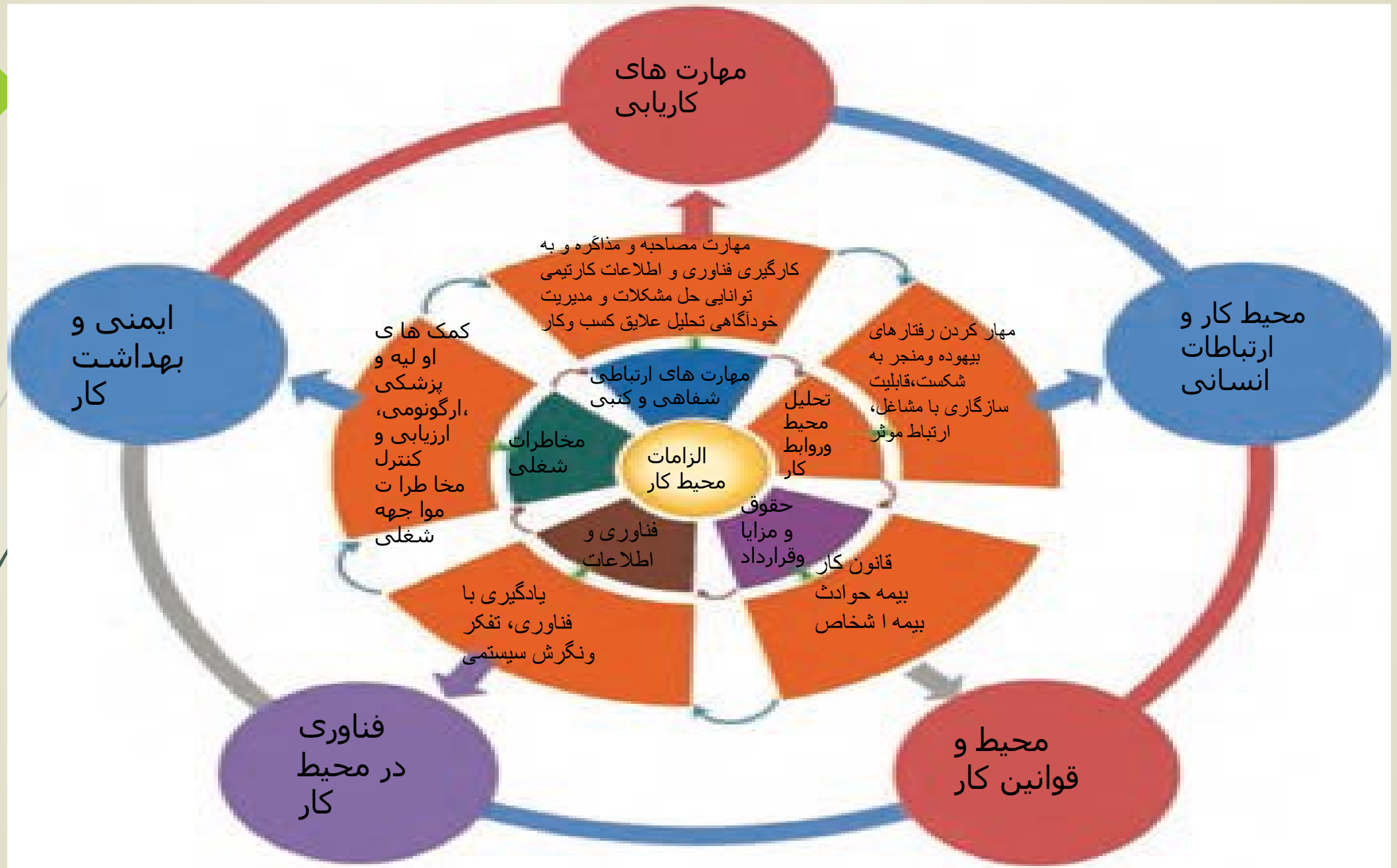

شایستگی غیر فنی: کتاب الزامات محیط کار

الزامات محیط کار به مجموعه ای از شایستگی های عام و غیر فنی گفته می شود که هر هنرجو برای یافتن شغلی مناسب، حضور مؤثر و بقاء و توسعه جایگاه شغلی، پیشگیری و کنترل مخاطرات شغلی، افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس و خود کارآمدی در محیط کار، نیاز به فراگیری و به کارگیری آنها در محیط کار دارد. بدیهی است الزامات محیط کار مجموعه ای از شایستگی هاست که شاغلان در محیط کار باید در آن به تسلط رسیده باشند و جزء عادات کاری آنان شده باشد. بنابراین عادات کاری با تسلط در شایستگی ها ارتباط تنگاتنگ دارد و در جریان آموزش به این مهم باید توجه شود. یکی از بزرگ ترین مشکلات فارغ التحصیلان مدارس و حتی دانشگاه ها، آشنا نبودن آنها با تفاوت های محیط کار با محیط تحصیل و خانواده می باشد. (به مجموعه قوانین و مهارت های غیر فنی مورد نیاز برای فعالیت در یک محیط کار را الزامات محیط کار می گویند).

چارچوب مفهومی الزامات محیط کار:

درس الزامات محیط کار از پنج شایستگی شامل **مهارت کاریابی**، **محیط کار و ارتباطات انسانی**، **فناوری و محیط کار**، **محیط و قوانین کار** و **ایمنی و بهداشت** تشکیل شده است که هر کدام از این شایستگی ها نیز دارای زیر مجموعه هایی هستند که به صورت درهم تنیده، تعاملی و حرفه ای با یکدیگر ارتباط دارند.

مدل فوق از دو، چرخه تشکیل شده است: چرخه داخلی و چرخه بیرونی، شایستگی های موجود در چرخه داخلی به صورت منطقی در محیط کار با یکدیگر ارتباط دارند و فراگیری چرخه داخلی به صورت در هم تنیده و تلفیقی منجر به زیرساخت برای فراگیری شایستگی های چرخه بیرونی می شود.

سازمان محتوا در این درس از جزء شایستگی ها در چرخه درونی برای هر شایستگی کلان شروع و به صورت عمودی به جزء شایستگی در چرخه دوم متصل خواهد شد و در نهایت ترکیب جزء شایستگی در چرخه اول و دوم برای هر شایستگی محتوای آن را شکل می دهد.

تلفیق وارتباط شایستگی فنی مهارت ارتباطی و مشارکتی با شایستگی غیر فنی الزامات محیط کار

ارتباط کلید هر وجه از زندگی می باشد. اما بطور خاص در محیط کار ضروری می باشد. چه در شروع يك كسب و کار باشید یا پیچ و خم مسیر شغلی خود باشید. يك سري مهارتهای ارتباطی وجود دارد که برای رسیدن به موفقیت ضروری می باشد.

برای رسیدن به مراتب بالای شغلی، اهمیت مهارتهای غیر فنی بیشتر از مهارتهای فنی است. در دستیابی به موفقیت‌های شغلی، بیشترین سهم به مهارتهای غیر فنی اختصاص دارد.

مهارت کاریابی و محیط کار و روابط انسانی که دو شایستگی غیر فنی در کتاب الزامات محیط کار هست ارتباط مستقیم و نزدیکی با جنبه یا بعد عاطفی و اجتماعی که از شایستگی های فنی هستند، دارند. زیرا هر چه روابط اجتماعی افراد را پرورش دهیم و تقویتشان کنیم. در این دو زمینه غیر فنی دچار مشکل نخواهند شد.

شایستگی غیر فنی: اخلاق حرفه‌ای

مقصود از اخلاق حرفه‌ای مجموعه قواعدی است که باید افراد داوطلبانه و بر اساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای رعایت کنند؛ بدون آن که الزام خارجی داشته باشند یا در صورت تخلف، به مجازات‌های قانونی دچار شوند..

در کنار یادگیری و کسب شایستگی‌های فنی هدف، یادگیری و کسب شایستگی‌های غیر فنی نیز مهم و ضروری هستند. چنانچه اگر فردی انبوهی از مهارت‌های فنی را آموزش دیده باشد ولی نتواند ارتباط موثری با مشتریان خود برقرار کند در کار خود موفق نیست و نمی‌تواند امرار معاش کند. در برنامه‌های درسی رشته‌های فنی و حرفه‌ای شایستگی‌های غیر فنی به صورت دروس مستقل تدوین شده‌اند.

درس اخلاق حرفه‌ای با هدف کسب مراتبی از شایستگی‌های اخلاق حرفه‌ای می‌باشد که شامل:

۱- امانتداری

۲- مسئولیت پذیری

۳- درستکاری

۴- رعایت انصاف

۵- بهره‌وری

هنرجویان پس از گذراندن این درس، به مراتبی از سطوح شایستگی کلان اخلاق حرفه‌ای در تعیین و درک موقعیت و بهبود آن در برخورد با چالش‌ها، مسائل اخلاقی حرفه و حل آنها در عرصه‌های مختلف ارتباط با خدا، خود، خلق و خلقت را در انجام تکالیف کاری در شغل و حرفه دست می‌یابند.

اخلاق حرفه‌ای در نظام اداری جمهوری اسلامی باید هویت اسلامی داشته باشد و مبتنی بر اخلاق اسلامی شکل بگیرد

فلسفه و ضرورت وجودی درس اخلاق حرفه ای

تربیت و آموزش اخلاق حرفه ای در اسناد گوناگون بالادستی متعددی مورد توجه قرار گرفته است. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، برنامه درسی ملی ایران و قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی و حرفه ای و مهارت آموزی از جمله این اسناد باشند. در الگوی هدف گذاری برنامه درسی ملی ایران یکی از عناصر کسب شایستگی، اخلاق معرفی شده است و تربیت یکپارچه عقلی، ایمانی، علمی، عملی و اخلاقی دانش آموزان به گونه ای که بتوانند موقعیت خود را نسبت به خدا، خود، دیگر انسان ها و نظام خلقت به درستی درک و توانایی اصلاح مستمر موقعیت فردی و اجتماعی خویش را کسب نمایند. با توجه به رسالت و مأموریت آموزش های فنی و حرفه ای و مهارتی، جهت گیری شایستگی اخلاق حرفه ای بر تربیت اخلاقی هنرجویان در انجام وظایف و تکالیف کاری و در قلمرو کسب و کار، شغل و حرفه است.

عوامل تاثیر گذار بر اخلاق حرفه ای :

جنبه
سازمانی

جنبه
محیطی

جنبه فردی

چارچوب مفهومی درس اخلاق حرفه ای

هدف کلی این درس عبارت است از: کسب مراتبی از سطوح شایستگی کلان اخلاق حرفه ای در تعیین و درك موقعیت و بهبود آن در برخورد با چالش ها، مسائل اخلاقی حرفه و حل آنها در عرصه های مختلف ارتباط با خود، خدای، خلق و خلقت در انجام تکالیف کاری در شغل و حرفه.

امانتداری / امانتداری در تولید- امانتداری در فروش

مسئولیت پذیری / مسئولیت پذیری در تولید کالا- مسئولیت پذیری در ارائه خدمات

درستکاری / راست گویی در حرفه- پرهیز از ربا و رشوه

رعایت انصاف / پرهیز از کم فروشی و گران فروشی- رعایت حقوق دیگران

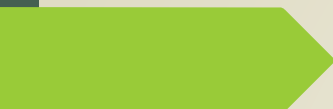
بهره وری / مدیریت منابع- محکم کاری

سازماندهی محتوا

آموزش مبتنی بر پودمان و آموزش مبتنی بر پروژه، دو رویکرد در سازماندهی محتوا و شایستگی های درس اخلاق حرفه ای می باشند. یادگیری مبتنی بر پروژه، یک مدل

آموزشی است که هنرجویان را برای حل مسائل و برآورده نمودن نیاز در تهیه محصولات وارد می نماید. پروژه ها که فرصت های یادگیری قوی تری را برای هنرجویان فراهم می آورند، در موضوعات و وسعت بسیار متنوع می باشند. یادگیری مبتنی بر پروژه دارای مزایایی برای هنرجویان و هنرآموزان است.

از طرفی با توجه به نظام معیار اسلامی تاکیدات زیادی بر رعایت اخلاق در کسب و کار، شغل و حرفه شده است که از جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

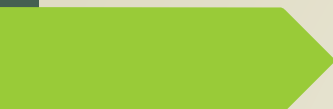
۱. عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن در کسب حلال است.
۲. کسی که در راه کسب روزی حلال برای خانواده اش بکوشد، مجاهد در راه خداست.
۳. بهترین درآمدها سود حاصل از معامله نیکو و پاک است.
۴. پاکیزه ترین مالی که انسان صرف می کند، آن است که از دسترنج خودش باشد.
۵. امانتداری، بی نیازی می آورد و خیانت، فقر می آورد.
۶. بهره آور ساختن مال، از ایمان است.
۷. هرکس میانه روی و قناعت پیشه کند، نعمتش پایدار می شود.

تلفیق و بکارگیری اخلاق حرفه ای در انجام وظایف و تکالیف کاری در شغل و حرفه از اهداف نهایی تربیت اخلاق حرفه ای است. شایستگی کلان اخلاق حرفه ای

مجموعه ای از شایستگی هاست که به دو صورت در آموزش و تربیت به کار برده می شود:

آموزش و تربیت بصورت تلفیقی (تلفیق در دروس کارگاهی و شایستگی های فنی پایه های ۱۰ و ۱۱ و ۱۲)

آموزش و تربیت بصورت مستقل در درس اخلاق حرفه ای پایه ۱۲

تلفیق و ارتباط شایستگی فنی مهارت ارتباطی و
مشارکتی با شایستگی غیر فنی اخلاق حرفه ای

مسئولیت پذیری

در این مورد فرد پاسخگوست و مسئولیت تصمیمها و پیامدهای آن را میپذیرد ؛
سرمشق دیگران است؛ حساس و اخلاقمند است؛ به درستکاری و خوشنامی در
کارش اهمیت میدهد؛ برای ادای تمام مسئولیت های خویش کوشاست و مسئولیتی
را که به عهده میگیرد، با تمام توان و خلوص نیت انجام میدهد.

خوش اخلاق و روابط عمومی بالا

افراد مسئولیت‌پذیر، همواره مورد اعتماد دیگران قرار می‌گیرند. این اعتماد سبب ایجاد نشاط روحی در افراد شده و این نشاط سبب می‌شود آنها از حسن خلق بالا و رفتار اجتماعی بهتری در مقایسه با دیگران برخوردار شوند. خوش اخلاقی افراد مسئولیت‌پذیر منجر به ایجاد روابط تازه‌ای در فرد شده و می‌تواند در رشد و تعالی آنها اثر مثبتی داشته باشد. تأیید از سوی دیگران محرکی است که می‌تواند، حس مسئولیت‌پذیری فرد را تقویت کند اما این حس نباید به شکل افراطی رشد کند چرا که رشد افراطی آن، می‌تواند به اتخاذ تصمیم‌هایی در فرد منجر شود که او توانایی انجامش را ندارد.

رعایت انصاف:

طرفدار حق است؛ در قضاوت تعصب ندارد؛ بین افراد از لحاظ فرهنگی، طبقه اجتماعی و اقتصادی، نژاد و قومیت تبعیض قائل نمی شود.

درستکاری و صادق بودن:

مخالف ریاکاری و دورویی است؛ به ندای وجدان خود گوش فرا میدهد؛ در همه حال به شرافتمندی توجه میکند؛ شجاع و با شهامت است.

آموزش ارزش‌های اخلاقی به کودکان کمک می‌کند تا شخصیت قوی و تاثیرگذاری پیدا کنند که احتمال گمراه شدن آن‌ها را کاهش می‌دهد. کودکانی که ارزش‌های اخلاقی را از سن پایین یاد می‌گیرند، وقتی به ۵ یا ۶ سالگی می‌رسند، تفاوت درست و نادرست را تشخیص می‌دهند. همین موضوع بر درک آن‌ها از جهان و جامعه اطراف تاثیر می‌گذارد و باعث می‌شود در بزرگسالی رفتار درستی از خود نشان دهند.

باتشکر از توجه شما عزیزان

